

ODER

Kako vse lahko gori ženska

V Prešernovem gledališču Kranj bodo nocoj premierno uprizorili sodobno dramo Simone Semenič *lepe vide lepo gorijo*. Krstno uprizoritev besedila, nominiranega tudi za **Grumovo nagrado**, je zrežirala Maša Pelko.

Gregor Butala

Druga premiera sezone v **Prešernovem gledališču** Kranj bo krstna uprizoritev drame *lepe vide lepo gorijo* Simone Semenič, ki jo režijsko podpisuje Maša Pelko. Besedilo osrednje sodobne slovenske dramske avtorice je nastalo posebej za **kranjsko gledališče**, saj so si, kot pojasnjuje umetniška vodja sezone **Marinka Postrak**, že dlje časa želeli po-

z množico usod »nevidnih« lepih Vid, ki so bile v svojih stremljenjih tako ali drugače zatrite. Predstava je pravzaprav zgrajena okoli pričevanj petih »čarovnic«, ki spregovorijo o različnih oblikah nasilja skozi čas – naj gre za srednjeveške čarovniške procese, sistemsko podrejanje žensk ali pa discipliniranje skozi vlogo matere in druge načine omejevanja svobode žensk v sodobnem času, razlaga režiserka Maša Pelko. »Osnovno vprašanje med pripravo predsta-

ga sistemskega nasilja v veliki meri obnovljajo nezavedno, v vsakdanjem življenju, skozi izrabljanje položaja moči in zatiranje osebne svobode. »Uprizoritev pravzaprav pokaže, na kakšne načine vse je ženska gorela in gori še danes – naj bo to na grmadi ali pa od želje in spolne sle, vse do gorečega zavzemanja za določene cilje ali sodobnega izgorevanja.«

Predstava je začela nastajati že pred približno letom dni, pripravljena pa je bila spomladi, vendar se je – predvsem zaradi zapletov in omejitev, povezanih z epidemijo – premiera zamaknila vse do zdaj. »Zdi se, kot da se je v tem času spremenilo skoraj vse, a se ni hkrati nič,« ugotavlja režiserka, ki dodaja, da je

Predstava *lepe vide lepo gorijo* se loteva raznovrstnih oblik zatiranja žensk skozi zgodovino; dramo Simone Semenič je v **Prešernovem gledališču** Kranj zrežirala Maša Pelko, premiera pa bo nocoj ob 19.30. Nada Žgank

staviti kakšno njeno dramo. »Pred približno tremi leti smo se tako dogovorile za besedilo, ki bi se navezovalo na tematiko enega osrednjih slovenskih mitov, torej mita o lepi Vidi, ter skozi njo preiščevalo položaj in vlogo ženske v današnji družbi.« Kot pravi, je nastala večplastna in uprizoritveno izzivalna predloga, ki se osredotoča na različne platí omejevanja ženske svobode skozi zgodovino, avtorica pa v njej med drugim podčrtuje tudi vprašanje ne dvoličnosti pri obravnavanju neenakopravnosti žensk.

Besedilo, posvečeno »vsem čarovnicam, ki niso prišle niti v wikipedijo niti v literarno zapuščino«, tako pregnete zgodbe žensk, ki so tako ali drugače zaznamovale zgodovino,

Osnovno vprašanje med pripravo predstave je bilo, kako se nasilje patriarhalnega sistema nekako reproducira že s tem, da o njem ne govorimo.

Maša Pelko, režiserka

ve je bilo, kako se nasilje patriarhalnega sistema nekako reproducira že s tem, da o njem ne govorimo, zato so različni načini zlorab postali že samoumevni in ponotranjeni. Pri tem ne gre zgolj za nasilje moškega nad žensko, ampak tudi ženske nad žensko in navezadnje ženske nad samo sabo.« Kot dodaja, se vzorci te-

proces močno zaznamovalo tudi razkrivanje spolnih zlorab na akademiji oziroma v gledališkem okolju sploh. »V resnici so redke uprizoritve, ki tako natančno ujamejo svoj trenutek,« pristavlja dramaturginja predstave *Eva Kraševc*. »V času, ko se je občutljivost družbe za te težave vendarle povečala, pa je takšna igra, ki ni zgolj neizprosno iskrena, temveč tudi trdna v svojih stališčih, še toliko pomembnejša.« Pri oblikovanju končne podobe predstave je imela še bolj izrazito vlogo kot navadno igralska zasedba, ki je predlogo nadgradila z nekaj avtorskimi prizori; nastopajo **Gaja Filač** k. g., **Vesna Jevnikar**, **Doroteja Nadrah**, **Darja Reichman**, **Miha Rodman**, **Vesna Slapar** in **Aljoša Ternovšek**. x